JEAN RICHARD DE LA TOUR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. július 15. [1]

C-408/20. P. sz. ügy

Danilo Poggiolini
kontra

Európai Parlament

„Fellebbezés – Az európai parlamenti képviselők egységes statútuma – Valamely olasz választókerületben megválasztott európai parlamenti képviselő – A nyugdíjjogosultságok Európai Parlament által történő módosítása – A kereset elfogadhatatlanságára vonatkozó kifogás – A távolságra tekintettel járó határidő – e-Curia alkalmazás – Megtámadható aktus – Fogalom – Kötelező joghatások – Keresetlevelet kiigazító beadvány – Elfogadhatóság”

I. Bevezetés

1. Fellebbezésében Danilo Poggiolini az Európai Unió Törvényszéke 2020. július 3-i Falqui és Poggiolini kontra Parlament végzésének [2] hatályon kívül helyezését kéri, amelyben a Törvényszék mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasította el a Pénzügyi Főigazgatóság Képviselői Fizetések és Szociális Jogosultságok Osztályának egységvezetője által készített, és az Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (a képviselőház elnöksége, Olaszország) 14/2018. sz. határozatának 2019. január 1-jei hatálybalépését követően a fellebbezőt megillető nyugdíj összegének kiigazításáról [3] szóló, 2019. április 11-i feljegyzés megsemmisítése iránt benyújtott keresetét. [4]

2. Ez a több volt európai parlamenti képviselőhöz vagy örököseikhez intézett feljegyzés számos, a Törvényszék által nyilvánvalóan elfogadhatatlannak nyilvánított kereset tárgyát képezte. Ezekkel az ugyanazon a napon hozott és hasonló tartalmú határozatokkal szemben nyújtottak be fellebbezéseket a Bírósághoz. [5]

1 Eredeti nyelv: francia.

2 T-347/19 és T-348/19, nem tették közzé, a továbbiakban: megtámadott végzés, EU:T:2020:303.

3 Lásd a jelen indítvány 16. pontját.

4 A továbbiakban: 14/2018. sz. határozat.

5 A jelen fellebbezésen kívül folyamatban van még annak a fellebbezésnek az elbírálása, amelyet 20 volt európai parlamenti képviselő, illetve örököseik nyújtottak be (Tognoli és társai kontra Parlament ügy [C-431/20 P]). További fellebbezések vannak folyamatban az ugyanazokkal a 2019. április 11-én vagy 2019. május 8-án kelt feljegyzésekkel kapcsolatos Coppo Gavazzi és társai kontra Parlament ügyben (C-725/20 P), valamint a Santini és társai kontra Parlament ügyben (C-198/21 P). Ezeket a 2020. október 15-i Coppo Gavazzi és társai kontra Parlament ítélettel (T-389/19–T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19–T-414/19, T-416/19–T-418/19, T-420/19–T-422/19, T-425/19–T-427/19, T-429/19–T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19–T-442/19, T-444/19–T-446/19, T-448/19, T-450/19–T-454/19, T-463/19 és T-465/19, EU:T:2020:494), valamint a 2021. február 10-i Santini és társai kontra Parlament ítélettel (T-345/19, T-346/19, T-364/19–T-366/19, T-372/19–T-375/19 és T-385/19, nem tették közzé, EU:T:2021:78) szemben nyújtották be. Ezen eljárások írásbeli szakasza folyamatban van.

3. A Bíróságnak ily módon arról kell határoznia, hogy milyen feltételek mellett lehet benyújtani kereseteket a Parlament által az európai parlamenti képviselők nyugdíjának felülvizsgálatára vonatkozóan olyan igazgatási eljárásban hozott határozatokkal szemben, amely nem képezi különleges szabályozás tárgyát.

4. Az e fellebbezéssel és a C-431/20. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezéssel – amelyeket a Bíróság döntése alapján együttesen kell vizsgálni – kapcsolatos okfejtés lényege az EUMSZ 263. cikk értelmében vett „megtámadható jogi aktus” fogalmára fog vonatkozni. [6]

II. Jogi háttér

A. A Törvényszék eljárási szabályzata

5. A Törvényszék eljárási szabályzata [7] 56a. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„Az 57. cikk (2) bekezdésében, a 72. cikk (4) bekezdésében, a 80. cikk (1) bekezdésében, a 105. cikk (1) és (2) bekezdésében, a 147. cikk (6) bekezdésében, a 148. cikk (9) bekezdésében, valamint a 178. cikk (2) és (3) bekezdésében szabályozott esetek sérelme nélkül, valamennyi eljárási iratot az e-Curián keresztül kell benyújtani és kézbesíteni[[8]].”

6. E szabályzat 60. cikke pontosítja:

„Az eljárási határidők a távolságra tekintettel tíznapos átalány-határidővel meghosszabbodnak.”

7. Az említett szabályzat 81. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A keresetlevél kézbesítését követő két hónapon belül az alperes ellenkérelmet terjeszt elő […].”

8. Ugyanezen szabályzat 86. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„Ha a megsemmisíteni kért jogi aktus helyébe azonos tárgyú másik jogi aktus lép, vagy azt módosítja, a felperes az eljárás szóbeli szakaszának befejezését, illetve a Törvényszék azon határozatát megelőzően, hogy az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határozzon, ezen új körülmény figyelembevétele érdekében kiigazíthatja a keresetlevelet.”

9. A Törvényszék eljárási szabályzata 130. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha az alperes azt kéri, hogy a Törvényszék az ügy érdemét nem érintve döntsön az elfogadhatatlanság vagy a hatáskör hiánya tárgyában, kérelmét külön iratban, a 81. cikk szerinti határidőn belül kell előterjesztenie.”

[6] E fogalom a jelen fellebbezés második jogalapjának és a C-431/20. P. sz. ügyben benyújtott fellebbezés első jogalapjának tárgyát képezi. Elemzésemet e két ügyben azonos megfogalmazással fogom ismertetni.

[7] Elérhető az alábbi címen: https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-11/version_consolidee_rp_propre.pdf.

[8] A Törvényszék eljárási szabályzata 1. cikke (2) bekezdésének k) pontja értelmében „az »e-Curia« kifejezésen az Európai Unió Bíróságának azon informatikai alkalmazását kell érteni, amely lehetővé teszi az eljárási iratok elektronikus úton történő benyújtását és kézbesítését”.

B. Az e-Curia határozat

10. Az eljárási iratoknak az e-Curia alkalmazáson keresztül történő benyújtásáról és kézbesítéséről szóló, 2018. július 11-i törvényszéki határozat[9] 6. cikke előírja:

„Az eljárási iratokat – ideértve az ítéleteket és a végzéseket is – az e-Curia alkalmazáson keresztül kell kézbesíteni a hozzáféréssel rendelkező személyek részére azokban az ügyekben, amelyek őket érintik.

A kézbesített iratoknak az előző bekezdésben említett címzettjeit e-mailben kell értesíteni az e-Curia alkalmazáson részükre teljesített valamennyi kézbesítésről.

Az eljárási irat akkor minősül kézbesítettnek, amikor a címzett (képviselő vagy segítő) hozzáférést kér ezen irathoz. A hozzáférés kérésének elmaradása esetén az iratot a kézbesítésről szóló értesítést tartalmazó e-mail elküldésének napját követő hetedik nap elteltével kézbesítettnek kell tekinteni.

[…]”

III. A jogvita előzményei

11. A jogvita előzményeit a megtámadott végzés 1–9. pontja tartalmazza, és azokat a következőképpen lehet összefoglalni:

12. A fellebbező Olaszországban megválasztott volt európai parlamenti képviselő. Ezen a jogcímen az Európai Parlament képviselőit megillető költségtérítésekre és juttatásokra vonatkozó szabályzat alapján nyújtott nyugdíjban részesül.

13. 2018. július 12-én a képviselőház elnöksége a 14/2018. sz. határozatában úgy döntött, hogy a 2011. december 31-ig teljesített szolgálati évek vonatkozásában újraszámítja a képviselőház volt tagjai nyugdíjának összegét.[10] Ennek alapján bizonyos számú olasz képviselő nyugdíjának összegét 2019. január 1-jétől csökkentették.

14. A Parlament a 2019. januári nyugdíjelszámoláshoz fűzött egyik megjegyzése révén tájékoztatta a fellebbezőt arról, hogy nyugdíjának összege a 14/2018. sz. határozat alapján felülvizsgálható, valamint hogy ez a felülvizsgálat a jogalap nélkül kifizetett összegek behajtását eredményezheti.

15. A Parlament Pénzügyi Főigazgatósága Képviselői Fizetések és Szociális Jogosultságok Osztálya egységvezetőjének a 2019. februári nyugdíjelszámoláshoz csatolt, keltezés nélküli feljegyzésében értesítették a fellebbezőt, hogy:

– a Parlament Jogi Szolgálata megerősítette, hogy helyzetére automatikusan alkalmazni kell a 14/2018. sz. határozatot;

[9] HL 2018. L 240., 72. o., a továbbiakban: e-Curia határozat.

[10] A megtámadott végzés 3. pontja pontosítja, hogy a Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputati (a képviselőház igazságügyi tanácsa, Olaszország) előtt folyamatban van a 14/2018. sz. határozat jogszerűségének vizsgálata.

– a Parlament – azt követően, hogy a Camera dei deputatitól (képviselőház, Olaszország) megkapja a szükséges információkat – tájékoztatni fogja őt a nyugdíjjogosultságának új meghatározásáról és a következő tizenkét hónapban behajtja az esetleges különbözetet, és

– nyugdíjjogosultságát véglegesen egy olyan hivatalos aktus fogja meghatározni, amellyel szemben az Európai Parlament Elnöksége által hozott, az Európai Parlament tagjainak statútumára vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló, 2008. május 19-i és július 9-i határozat[11] 72. cikke alapján panaszt, vagy az EUMSZ 263. cikk alapján megsemmisítés iránti keresetet lehet benyújtani.

16. 2019. április 11-i feljegyzésében[12] ezen egységvezető tájékoztatta a fellebbezőt, hogy a 2019. februári feljegyzésében bejelentetteknek megfelelően

– nyugdíjának összegét a 14/2018. sz. határozat alapján Olaszországban a volt nemzeti parlamenti képviselőknek kifizetett hasonló nyugdíjak csökkentéséig terjedő mértékben 2019 áprilisától 2019. január 1-jéig visszaható hatállyal ki fogják igazítani az új nyugdíjjogosultságnak a vitatott feljegyzés mellékletében megküldött tervezett meghatározása alapján, és

– e feljegyzés kézhezvételétől számított harmincnapos határidőt biztosítanak számára írásbeli észrevételeinek megtételére, valamint hogy ilyen észrevételek hiányában az említett feljegyzés hatásait véglegesnek tekintik, és azok – többek között – a 2019. január és március között jogalap nélkül felvett összegek behajtását fogják maguk után vonni.

17. 2019. május 22-i elektronikus levelében a fellebbező megküldte észrevételeit a Parlament megfelelő szolgálatának. Az ugyanezen a napon küldött elektronikus levélben a Parlament visszaigazolta ezen észrevételek átvételét, és jelezte a fellebbezőnek, hogy érveinek megvizsgálása után választ fognak adni.

18. A Parlament Pénzügyi Főigazgatósága Képviselői Fizetések és Szociális Jogosultságok Osztályának egységvezetője 2019. július 8-i levelében – azaz a kereset benyújtását követően – jelezte a fellebbezőnek, hogy észrevételei nem tartalmaznak olyan információkat, amelyek igazolhatnák a Parlament által a vitatott feljegyzésben kifejtett álláspont felülvizsgálatát, és hogy következésképpen a nyugdíjjogosultságnak az e feljegyzés mellékletében újraszámított összege, valamint a jogalap nélkül kifizetett összeg behajtására vonatkozóan az említett mellékletben közölt terv e határozat közlésének időpontjában véglegessé vált.

IV. A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott végzés

19. A Törvényszék Hivatalához 2019. június 10-én benyújtott keresetlevelében a fellebbező a vitatott feljegyzés megsemmisítése iránt keresetet terjesztett elő. 2019. augusztus 29-én a Parlament külön iratban e kereset elfogadhatatlanságára hivatkozott.

20. A fellebbező 2019. szeptember 6-án a keresetlevelet kiigazító beadványt, 2019. október 10-én pedig az elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatos észrevételeit nyújtotta be.

21. 2019. október 9-én a Parlament benyújtotta a fellebbező által előterjesztett kiigazítási beadványra vonatkozó észrevételeit.

[11] HL 2009. C 159., 1. o.

[12] A továbbiakban: vitatott feljegyzés.

22. A Törvényszék – az eljárási szabályzatának 126. cikke alapján elfogadott – megtámadott végzésben a fellebbező által előterjesztett keresetet mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasította el.

23. Először is, ami a vitatott feljegyzés megsemmisítése iránti kérelmet illeti, a Törvényszék mindenekelőtt úgy határozott, hogy az elfogadhatatlansági kifogást a Parlament az előírt határidőben terjesztette elő, mivel a határidőket a távolságra tekintettel járó tíznapos átalány-határidő figyelembevételével kell kiszámítani, amit akkor is alkalmazni kell, ha a szóban forgó jogi aktust az e-Curián keresztül nyújtják be. [13]

24. Ezt követően a Törvényszék kimondta, hogy a vitatott feljegyzés nem minősül sérelmet okozó aktusnak. [14] Miután a Törvényszék rámutatott, hogy pusztán azon tény alapján, hogy a nyugdíjak esetében 2019 áprilisától új számítási módot kellett alkalmazni, nem lehet megállapítani, hogy a Parlament végleges álláspontot alakított ki a nyugdíjak összegével kapcsolatban, [15] a vitatott feljegyzés szövegéből és a fellebbező számára nyújtott azon lehetőségből, hogy észrevételeket tehet, amire őt emlékeztették, és amivel élt [16] is, a Törvényszék azt a következtetést vonta le, hogy a Parlament által a fellebbezőnek adott válasz ezen intézmény végleges határozatának minősül, és így azt nem lehet a vitatott feljegyzést pusztán megerősítő aktusként vizsgálni. [17]

25. A Törvényszék végezetül úgy vélte, hogy a vitatott feljegyzés megsemmisítése iránti kérelem elfogadhatatlanságának értékelése nem sérti a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot, illetve nem teszi lehetővé a Parlament számára a Törvényszék általi felülvizsgálat kikerülését. [18]

26. Másodszor, a Törvényszék megállapította, hogy a fellebbező által benyújtott kiigazítási beadvány nyilvánvalóan elfogadhatatlan amiatt, hogy a felek nem igazíthatják ki kereseti kérelmeiket és jogalapjaikat, ha maga az eredeti kereset a benyújtásának időpontjában elfogadhatatlan. [19]

27. Harmadszor, a Törvényszék mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasította el a fellebbező arra irányuló kérelmét, hogy kötelezze a Parlamentet a jogellenesen visszatartott összegek megfizetésére azon az alapon, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ő nem bocsáthat ki meghagyásokat az uniós intézmények felé. [20]

V. A felek kérelmei

28. A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;

– következésképpen semmisítse meg a vitatott feljegyzést és a 2019. július 8-i feljegyzést;

[13] Lásd a megtámadott végzés 40–44. pontját.
[14] Lásd a megtámadott végzés 53. pontját.
[15] Lásd a megtámadott végzés 47. pontjának utolsó mondatát.
[16] Lásd a megtámadott végzés 48. és 49. pontját.
[17] Lásd a megtámadott végzés 52. és 56. pontját.
[18] Lásd a megtámadott végzés 57. és 58. pontját.
[19] Lásd a megtámadott végzés 62. és 63. pontját.
[20] Lásd a megtámadott végzés 66. és 67. pontját.

– ennek hiányában utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, és

– a Parlamentet kötelezze mindkét eljárás költségeinek viselésére.

29. A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőt kötelezze a fellebbezés költségeinek viselésére.

VI. A fellebbezésről

30. Fellebbezésének alátámasztására a fellebbező három, a keresetének elfogadhatatlanságára vonatkozóan a Parlament által előterjesztett kifogás elkésettségére, a vitatott feljegyzés megtámadható jellegére és a kiigazítási beadványban megfogalmazott megsemmisítés iránti kérelem elfogadhatóságára alapított jogalapot hoz fel. Ezenkívül megismétli az elsőfokú eljárásban hivatkozott jogalapokat.

A. Az első, a Parlament által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogás elkésettségére alapított jogalapról

1. A felek érvelése

31. A fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette eljárási szabályzatának 60. cikkét, 81. cikkének (1) bekezdését és 130. cikkének (1) bekezdését, valamint az e-Curia határozat 6. cikkét annak megállapításával, hogy a Parlament elfogadhatatlansági kifogását a 2019. augusztus 29-i külön beadványban szabályszerűen nyújtották be, holott a határidő 2019. augusztus 25-én lejárt.

32. Arra hivatkozik, hogy az eljárási határidőknek az e szabályzat 60. cikke szerinti meghosszabbodása kizárólag olyan esetekre alkalmazandó, amelyekben postai utat kell igénybe venni, valamint hogy az következésképpen nem alkalmazható az eljárási iratoknak azon e-Curia rendszer keretében történő benyújtására és kézbesítésére, amely biztosítja az elektronizált iratváltások azonnali jellegét, ahogyan azt az e-Curia határozat preambulumbekezdése kimondja.

33. A Parlament egyrészről úgy véli, hogy a jogalap részben elfogadhatatlan, amennyiben a fellebbező nem ad magyarázatot arra, hogy a Törvényszék hogyan sértette meg az e-Curia határozat 6. cikkét, valamint másrészről, hogy a jogalap egyebekben azért megalapozatlan, mert az említett szabályzat azon 60. cikkének nyilvánvalóan téves értelmezésén alapul, amelyet valamennyi, az e célra használandó e-Curia alkalmazáson keresztül történő iratbenyújtásra alkalmazni kell, ahogyan azt ugyanezen szabályzat 56a. cikkének (1) bekezdése előírja.

2. Értékelés

34. Ahogyan azt az e-Curia határozat (3) preambulumbekezdése pontosítja, figyelembe véve az ezen alkalmazás által biztosított, az elektronizált iratváltások azonnali jellegében megnyilvánuló előnyöket, a Törvényszék eljárási szabályzatának 56a. cikkében előírt e-Curia alkalmazás használata kötelezővé vált a Törvényszék előtti eljárások keretében az eljárási iratok benyújtását és azok kézbesítését illetően.

35. Nem módosult azonban az e szabályzat 60. cikkében kimondott szabály, amely – anélkül, hogy bármilyen pontosítást nyújtana az eljárási iratok benyújtásának módjaira vonatkozóan – előírja, hogy az eljárási határidők a távolságra tekintettel tíznapos átalány-határidővel meghosszabbodnak.

36. Ilyen távolságra tekintettel járó határidő szerepel az említett szabályzat 51. cikkében is. A Bíróság a fellebbezési határidők kiszámításánál ezt az e-Curia alkalmazás használata esetén is figyelembe veszi. [21]

37. E körülmények között úgy vélem, hogy a fellebbezés első jogalapja nem megalapozott.

B. A második, a vitatott feljegyzés megtámadható jellegére alapított jogalapról

1. A felek érvelése

38. Ennek az EUMSZ 263. cikkre, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkére és a bírói jogvédelem hatékony érvényesülése elvére alapított jogalapnak az alátámasztása érdekében a fellebbező arra hivatkozik, hogy

– a vitatott feljegyzés nem minősül egyszerű előkészítő aktusnak, mivel kötelező joghatásokat váltott ki, vagyis nyugdíja azonnal csökkent, anélkül, hogy észrevételeinek az e feljegyzés kézhezvételétől számított, előírt határidőn belül történő előterjesztése bármilyen hatással járhatna;

– keresete benyújtásának időpontjában a Parlament még nem válaszolt észrevételeire, valamint hogy a jogvesztés elkerülése érdekében az EUMSZ 263. cikkben előírt határidőn belül a Törvényszékhez fordult, és

– az az álláspont, amely szerint észrevételeknek a vitatott feljegyzés felülvizsgálata céljából történő előterjesztése azt vonta maga után, hogy e feljegyzéssel szemben nem lesz lehetőség kereset benyújtására, ellentétes a bírói jogvédelem hatékony érvényesülésével, és az lehetővé tenné a Parlament számára, hogy oly módon kerülje el a bírósági felülvizsgálatot, hogy nem válaszol az észrevételekre, illetve megerősítő tartalmú választ ad.

39. A Parlament előadja, hogy:

– a nyugdíj összegének felülvizsgálata ideiglenes jellegű volt, és azt a fellebbező által előterjesztett írásbeli észrevételeket figyelembe véve módosítani lehetett volna;

[21] Lásd: 2020. június 11-i GMPO kontra Bizottság végzés (C-575/19 P, nem tették közzé, EU:C:2020:448, 31. pont); 2021. május 5-i Comprojecto-Projectos e Construções és társai kontra BCE és Banco de Portugal végzés (C-450/20 P, nem tették közzé, EU:C:2021:356, 11. és 12. pont).

– a Törvényszék által a megtámadott végzés 48–49. pontjában kifejtett indokok alapján semmilyen kétség nem volt az ideiglenes jelleget illetően, ami abból a fellebbezőnek küldött elektronikus levélből is kitűnik, amelyben tájékoztatták, hogy észrevételeire választ fognak adni;

– ezen észrevételek vizsgálatát követően a Parlament végleges határozatot hozott, és

– az ezzel szemben benyújtott kereset megfelelő szintű bírói jogvédelmet biztosíthatott.

40. A Parlament a megtámadott végzés 58. pontjára utal a fellebbező azon érvével kapcsolatban, amely a parlamenti jogi aktusok felülvizsgálatára kiterjedő törvényszéki jogkör megsértésének veszélyére vonatkozik.

2. Értékelés

41. E második jogalapban a fellebbező lényegében az EUMSZ 263. cikkben előírt, a jogorvoslat megnyílását lehetővé tevő joghatásra vonatkozó kritérium Törvényszék általi értékelését vitatja a Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel.

42. Emlékeztetni kell tehát arra, hogy az e cikk értelmében vett „megtámadható jogi aktusnak” minősül az intézmények által elfogadott valamennyi olyan rendelkezés, függetlenül a formájától, amelyek olyan kötelező joghatások kiváltására irányulnak, amelyek a felperes természetes vagy jogi személy érdekeit sérthetik, jelentősen módosítva annak jogi helyzetét [22].

43. Ezzel szemben az EUMSZ 263. cikkben előírt bírósági felülvizsgálat nem vonatkozik egyetlen olyan jogi aktusra sem, amely nem vált ki kötelező joghatást, mint amilyenek az előkészítő és a tisztán végrehajtási aktusok, az egyszerű ajánlások és vélemények, valamint főszabály szerint a belső utasítások [23].

44. Annak megállapításához, hogy a megtámadott jogi aktus kivált-e ilyen joghatásokat, a jogi aktus lényegét, valamint kibocsátójának szándékát [24] kell figyelembe venni, és e hatásokat olyan objektív kritériumok alapján kell megítélni, mint az említett jogi aktus tartalma, adott esetben figyelembe véve elfogadásának körülményeit, valamint az azt elfogadó intézmény jogköreit. [25]

45. Így azok a közbenső intézkedések, amelyeknek célja a végleges határozat előkészítése, főszabály szerint nem minősülnek olyan jogi aktusoknak, amelyek megsemmisítési kereset tárgyát képezhetik. Ez a helyzet akkor, ha ezek az adott intézmény ideiglenes álláspontját tükrözik. [26]

[22] Lásd: 2021. február 25-i VodafoneZiggo Group kontra Bizottság ítélet (C-689/19 P, EU:C:2021:142, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. április 22-i thyssenkrupp Electrical Steel és thyssenkrupp Electrical Steel Ugo kontra Bizottság ítélet (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[23] Lásd: 2021. április 22-i thyssenkrupp Electrical Steel és thyssenkrupp Electrical Steel Ugo kontra Bizottság ítélet (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[24] Bizonyos alaki követelmények hatásának hiányáról lásd: 2008. július 17-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet (C-521/06 P, EU:C:2008:422, 42–45. pont).

[25] Lásd: 2021. április 22-i thyssenkrupp Electrical Steel és thyssenkrupp Electrical Steel Ugo kontra Bizottság ítélet (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[26] Lásd: 2011. október 13-i Deutsche Post és Németország kontra Bizottság ítélet (C-463/10 P és C-475/10 P, EU:C:2011:656, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

46. A közbenső jogi aktusok akkor sem támadhatók meg, ha bizonyított, hogy az e jogi aktusokhoz kapcsolódó jogellenességre azon végleges aktus elleni kereset alátámasztása érdekében hivatkozni lehet, amelynek előkészítő aktusát képezi. E körülmények között az eljárást lezáró határozattal szemben előterjesztett kereset megfelelő szintű bírói jogvédelmet biztosít. [27]

47. Egyébként a vitatott határozat csak akkor képezheti megsemmisítési kereset tárgyát, ha – még az előző határozat rendelkező része szövegének megváltoztatása nélkül is – e határozat egyes indokainak módosítása módosította a rendelkező részében szereplő döntés lényegét, mégpedig oly módon, hogy az – az EUMSZ 263. cikkre vonatkozó ítélkezési gyakorlat szerint – érinti a fellebbezők érdekeit. Ennek hiányában olyan megerősítő aktusról van szó, amely e cikk értelmében nem támadható meg.

48. A jelen ügyben az ezen indítvány 42. és 45. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat alapján [28] a Törvényszék kiemelte a vitatott feljegyzés tartalmából levezethető tényezőket, vagyis a „tervezet” kifejezés használatát, valamint azt a pontosítást, hogy a nyugdíjjogosultság felülvizsgálata és a 2019. január és március között jogalap nélkül felvett összegek visszatérítettése csak az észrevételek előterjesztésére rendelkezésre álló 30 napos határidő elteltével válik véglegessé. A Törvényszék megállapította, hogy e lehetőség fellebbező általi gyakorlása megakadályozta azt, hogy az új nyugdíjjogosultságok tervezett meghatározása végleges jelleget öltsön, valamint hogy ebből következően a fellebbező észrevételeit követő levél a Parlament végleges határozatának minősüljön.

49. A Törvényszék továbbá úgy ítélte meg, hogy e levél nem pusztán megerősítő aktus, mivel a vitatott feljegyzésnek nincs végleges jellege, és hogy e tekintetben lényegtelen az, hogy e feljegyzésben a Parlament válaszadási határidejét nem határozták meg egyértelműen.

50. A fellebbezés második jogalapjában a fellebbező nem vitatja a Törvényszéknek a vitatott feljegyzés tartalmával és kibocsátásának körülményeivel kapcsolatban tett megállapításait. A fellebbező úgy véli, hogy a Törvényszék e feljegyzés megtámadható jellegének értékelése keretében tévesen alkalmazta a jogot amikor azt állította, hogy e feljegyzés joghatása a nyugdíj összegének azonnali csökkentése.

51. A megtámadott végzés 5., 6. és 47. pontjából következik, hogy a Törvényszék azt állapította meg, hogy a vitatott feljegyzést a döntéshozatali jogkörrel felruházott Parlament bocsátotta ki, valamint hogy az európai parlamenti képviselőket megillető nyugdíjösszegek meghatározására szolgáló rendszernek megfelelően a Parlament köteles felülvizsgálni a folyósított nyugdíjak összegét. A Törvényszék ezzel összefüggésben tett megállapításai szerint ezen intézmény Pénzügyi Főigazgatóságának gyakorlata abban állt, hogy 2019 februárjában tájékoztatták a fellebbezőt nyugdíja összegének a 14/2018. sz. határozat automatikus alkalmazásából eredő, jövőbeli felülvizsgálatáról, majd két hónappal később tájékoztatták annak tényleges végrehajtásáról, valamint arról a lehetőségről, hogy az említett feljegyzés megküldésétől számított 30 napos határidőn belül észrevételeket lehet tenni.

52. Következésképpen ebből arra lehet következtetni, hogy a Parlament egyértelműen a fellebbező érdekeit érintő joghatásokat kiváltó és a fellebbezőre nézve kötelező intézkedést állapított meg.

[27] Lásd: 2011. október 13-i Deutsche Post és Németország kontra Bizottság ítélet (C-463/10 P és C-475/10 P, EU:C:2011:656, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. április 22-i thyssenkrupp Electrical Steel és thyssenkrupp Electrical Steel Ugo kontra Bizottság ítélet (C-572/18 P, EU:C:2021:317, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[28] Lásd a megtámadott végzés 46. és 47. pontját.

53. Annak megállapításához, hogy a vitatott feljegyzés nem minősül határozatnak, a Törvényszék elfogadta az észrevételeknek az e feljegyzés utáni benyújtására irányuló lehetőség fennállását, és megállapította, hogy a fellebbező élt ezzel a lehetőséggel, hogy a fellebbező észrevételeit megvizsgálták, valamint hogy a 2019 januárja óta jogalap nélkül kifizetett összegek behajtása nem történt meg.

54. Ezáltal a Törvényszék nem vette figyelembe a megállapításaiból adódó, alábbi tényezőket:

– az észrevételek kézhezvételekor nem függesztették fel a vitatott feljegyzésnek a fellebbező érdekeit érintő kötelező joghatásait, és

– a Parlament elvileg semmi esetre sem változtathatja meg a határozatát, mivel az kötelezően kapcsolódik a 14/2018. sz. határozathoz.

55. Ebből következik, hogy e sajátos körülmények között, amelyek igencsak különböznek a megtámadott végzés 46. pontjában a Törvényszék által hivatkozott ítélkezési gyakorlat alapjául szolgáló körülményektől, a vitatott feljegyzés – a 2019 februárjában elküldöttől eltérően – nem tekinthető olyan egyszerű tájékoztató levélnek, amelyet a fellebbezőnek azért küldtek, hogy megismerjék álláspontját és a Parlament a lehető legteljesebb mértékű tájékoztatást kapja a határozatának meghozatala előtt, azaz – másként fogalmazva – az nem tekinthető olyan szakasznak, amelyre a fellebbező jogainak korlátozása előtt szükség lenne.

56. E körülmények között a vitatott feljegyzést csak akkor lehetne előzetes vagy előkészítő álláspontként vizsgálni, ha a Parlament egyértelműen feltüntette volna, hogy a 14/2018. sz. határozat alapján a nyugdíjak csökkentéséről hozott határozata csak akkor vált ki konkrét joghatásokat, ha az érintett nem nyújt be észrevételeket, vagy ha az ezen észrevételek benyújtására nyitva álló határidő lejárt, ami a jelen esetben nem állt fenn.

57. E tekintetben hatástalan az a megállapítás, hogy a Parlament nem tulajdonított teljes joghatásokat a nyugdíj 2019 áprilisától hatályos csökkentésének azáltal, hogy a 2019. január és március között jogalap nélkül kifizetett összegeket nem hajtotta be. Ez ugyanis nem módosíthatja a vitatott feljegyzésnek az esedékes vagy esedékessé váló nyugdíj összegének automatikus felülvizsgálatából levont minősítését, mivel a jogalap nélkül teljesített kifizetés behajtásának anyagi jogi feltételei is a 14/2018. sz. határozathoz kapcsolódnak.

58. A vitatott feljegyzés megtámadható jellegét alátámasztja a megtámadott végzés 52. pontjából következő azon megállapítás, amely szerint ebben a nyugdíjak felülvizsgálatára irányuló eljárásban a nyugdíjjogosult számára az észrevételek benyújtására nyitva álló 30 napos határidő lejártakor vagy ezen észrevételek elutasítása esetén semmilyen más határozatot nem hoznak. Ily módon a nyugdíjjogosultak észrevételeire vonatkozóan részletes indokolást tartalmazó határozattal záruló felülvizsgálati eljárás hiányában a nyugdíj összege módosításának hatását eredményező jogi aktus jogszerűségét e határidő lejártát követően kell értékelni azon információk függvényében, amelyekkel a Parlament a jogosult tájékoztatásakor rendelkezhetett.

59. Ugyanígy – a jelen ügybelihez hasonló körülmények esetén – a Parlament nem érvelhet hasznosan azzal, hogy a fellebbező, aki a vitatott feljegyzés átvételét követően észrevételeket terjesztett elő, köteles lett volna arra várni, hogy ezen intézmény elutasítsa a nyugdíjösszeg csökkentésének megerősítését annak érdekében, hogy az észrevételeire adott e választ végleges, így tehát megtámadható aktusoknak lehessen tekinteni. A 14/2018. sz. határozattól függő, a nyugdíjösszegek csökkentésének elvére vonatkozóan a fellebbező részéről tett ilyen lépés sikere

ugyanis igen valószínűtlen volt a Parlament által megismételt információk szerint, mivel a fellebbező annak a kockázatnak volt kitéve, hogy válaszát új információk hiányában megerősítő, keresettel meg nem támadható jogi aktusnak tekintik.[29]

60. A fenti elemzést megerősíti a közszolgálati peres eljárások területén valamely határozat pénzügyi hatásainak vitatása esetén sérelmet okozó jogi aktus fogalmának meghatározására vonatkozó ítélkezési gyakorlat. Ez alapján egy havi illetménykimutatásból kitűnhet egy ilyen határozat megléte.[30] Ha ezen illetményelszámolás első alkalommal testesíti meg valamely új, vagyoni jogosultságok meghatározásáról szóló, általános hatállyal bíró jogi aktus végrehajtását, az a címzettje tekintetében szükségszerűen egyedi hatályú igazgatási határozat elfogadását fejezi ki, amely az érintett tisztviselő érdekeinek közvetlen és azonnali befolyásolására alkalmas kötelező joghatásokkal jár. Ellenben a következő illetményelszámolások csupán ezen eredeti egyedi hatályú igazgatási határozat joghatásainak időbeni meghosszabbodását veszik figyelembe, és azok megerősítő, egyedi hatályú igazgatási határozatnak minősülhetnek.[31]

61. Emellett fel lehet idézni azt az állandó ítélkezési gyakorlatot, amely szerint, amikor a versenyvizsga valamely pályázója a vizsgabizottság által hozott határozat felülvizsgálatát kéri, akkor a vizsgabizottság által a pályázó helyzetének újbóli megvizsgálását követően hozott határozat minősül a sérelmet okozó aktusnak, mivel a felülvizsgálatot követően hozott határozat ezáltal a vizsgabizottság eredeti határozatának a helyébe lép.[32]

62. Végül mivel – álláspontom szerint – a vitatott végzés EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható jellege lényegében a fellebbezőnek nyújtott információk egymásutániságából és egy általános döntésnek a fellebbező bírói jogvédelmét elbizonytalanító körülmények közötti megvalósulásából következik, célszerűnek tűnik felhívni a Bíróság figyelmét a 2018. június 28-i Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ítélet[33] hatályára.

63. Bizonyos szempontból az ezen ítélet alapjául szolgáló ügy körülményei hasonlítanak azokra a körülményekre, amelyeken a fellebbezés második jogalapja alapul. A Bíróság ugyanis megállapította, hogy a fellebbező kapott egy olyan levelet, amelyet úgy tekinthetett, hogy az a pályázata Európai Bizottság általi elutasításának közlését képezi,[34] és a keresete benyújtásának időpontjában nem volt tudomása a Bizottság által utólag meghozott végleges határozat létezéséről. A Törvényszékkel ellentétben – amely a kereset elfogadhatatlannak nyilvánítása céljából megállapította, hogy a kereset olyan elektronikus levél ellen irányult, amelynek nem a Bizottság volt a kibocsátója, és hogy a megtámadott aktus pusztán ideiglenes jellegű volt[35] – a Bíróság a Törvényszék megállapításaiból azt a következtetést vonta le, hogy Törvényszéknek – az

[29] Lásd a jelen indítvány 47. pontját.

[30] Lásd: 1976. június 15-i Wack kontra Bizottság ítélet (1/76, EU:C:1976:91, 5. pont).

[31] Lásd: 2019. december 12-i Tàpias kontra Tanács ítélet (T-527/16, EU:T:2019:856, 37. pont); 2012. december 5-i Lebedef és társai kontra Bizottság ítélet (F-110/11, EU:F:2012:174, 36. és 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[32] Lásd: 2018. szeptember 5-i Villeneuve kontra Bizottság ítélet (T-671/16, EU:T:2018:519, 24. pont).

[33] C-635/16 P, a továbbiakban: Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ítélet, EU:C:2018:510.

[34] A Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ítélet 66. pontjában a Bíróság megállapította, hogy „a 2015. július 17-i elektronikus levél szövegéből – ahogy az a jelen ítélet 21. pontjában szerepel – kitűnik, hogy az [Innovációs és Hálózati Projektek Végrehajtó Ügynökség; INEA] kifejezetten *tájékoztatta [a Spliethoff's Bevrachtingskantoor BV társaságot]* arról, hogy »*pályázatát nem fog[adták] el*«. Kétségtelen, hogy az INEA pontosította, hogy *még mindig folyamatban volt* a kiválasztással és a támogatások odaítélésével kapcsolatos bizottsági határozat elfogadására irányuló *eljárás*. Ugyanakkor hozzátette, hogy »*abban a valószínűtlen esetben, hogy e határozat elfogadása az Ön kérelmét érintő változásokhoz vezet, elektronikus levélben külön tájékoztatást kap*«. Márpedig a továbbiakban [ez a társaság] e tekintetben sem az INEA-tól, sem a Bizottságtól nem kapott semmilyen más levelet". Kiemelés tőlem.

[35] Lásd: Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ítélet (31., 34. és 65. pont).

ügy sajátos körülményeire tekintettel, és annak érdekében, hogy a fellebbező részére biztosítsa a hatékony bírói jogvédelmet – meg kellett volna állapítania, hogy a Bizottság ellen benyújtott kereset [36] a végleges határozat megsemmisítésére irányul.

64. Így az említett ítéletben a Bíróság nem a vitatott jogi aktus ideiglenes jellegéről hozott határozatot, hanem arról, hogy a fellebbező nem tudta beazonosítani a Bizottság azon végrehajtási határozatát, amely a lefolytatott eljárás tekintetében végleges jogi aktusnak minősült, és azt is figyelembe vette, hogy a vitatott levél tartalmazta a nyitva álló jogorvoslati lehetőségeket, és hogy a fellebbező ezeket úgy vett igénybe, hogy nem volt tudomása a végrehajtási határozatról. [37] Ebben az értelemben ugyanezen határozat különös figyelmet érdemel, amennyiben szemlélteti azokat az eljárási következményeket, amelyeket a jogi aktusok jellegével és hatályával kapcsolatos bizonytalanság esetén a joghatásaik vonatkozásában a szövegükből és a hátterükből le kell vonni. [38] Következésképpen másodlagosan azt javaslom, hogy a Bíróság hasonló indokolást fogadjon el.

65. E megfontolások összességéből azt a következtetést vonom le, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant utasította el a fellebbező által a vitatott feljegyzés megsemmisítése iránt benyújtott keresetet azon az alapon, hogy az nem minősül olyan megtámadható jogi aktusnak, amely az EUMSZ 263. cikk alapján ilyen kereset tárgyát képezheti.

66. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy a fellebbezés második jogalapja megalapozott, és ebből következően helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést anélkül, hogy vizsgálni kellene a fellebbezés – másodlagosan előterjesztett – harmadik jogalapját.

67. Arra az esetre azonban, ha a Bíróság úgy döntene, hogy elutasítja a második jogalapot, ezen utolsó jogalapra vonatkozó elemzésemet ki fogom egészíteni.

C. A harmadik, a kiigazítási beadványban megfogalmazott, a 2019. július 8-i feljegyzés megsemmisítésére irányuló kérelem elfogadhatóságára alapított és az e beadvány keresetté alakításának szükségességére vonatkozó jogalapról

1. A felek érvelése

68. A fellebbező másodlagosan a megtámadott végzés 62. és 63. pontját vitatja, amennyiben az elfogadhatatlannak nyilvánította a kiigazítási beadványában megfogalmazott, a vitatott feljegyzés megsemmisítésére irányuló kérelmét. Azt állítja, hogy mivel ez a beadvány megfelel a Törvényszék eljárási szabályzatának 76. cikkében előírt feltételeknek és a bírósághoz fordulásra vonatkozó határidőknek, a Törvényszéknek – a jogi aktusok megőrzésére vonatkozó elv tiszteletben tartásával – módosítania kellett volna a keresetet, és a beadványt kellett volna keresetnek minősíteni e szabályzat 86. cikke alapján.

[36] Lásd: Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ítélet (71. pont).

[37] Lásd: Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ítélet (66–70. pont).

[38] Lásd e tekintetben: Kokott főtanácsnok Spliethoff's Bevrachtingskantoor kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (C-635/16 P, EU:C:2018:28, 6. és 7. pont). A főtanácsnok pontosította, hogy a fellebbező további keresetet nyújtott be a Törvényszékhez a Bizottság végrehajtási határozatának megsemmisítése iránt, amellyel szemben a Bizottság elkésettségi kifogást emelt.

69. A fellebbező pontosítja, hogy az általa hivatkozott elvet az olasz jog írja elő, az olasz nemzeti bíróságok érvényesítik, valamint hogy úgy gondolta, hogy a kiigazítási beadványának benyújtásával ezt érvényesíteni tudja. A kereset érdemi vizsgálatának hiánya megakadályozta őt abban, hogy elérje jogi álláspontjának védelmét, és ebből kifolyólag ez a védelemhez való jogának a megsértését képezte.

70. A Parlament úgy véli, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot annak megállapításakor, hogy a kiigazítási beadvány elfogadhatatlansága a vitatott feljegyzés megsemmisítése iránti kérelem elfogadhatatlanságának a következménye. A Parlament másodlagosan arra hivatkozik, hogy kizárólag a fellebbező észrevételeinek vizsgálatát követően meghozott határozat képezheti kereset tárgyát. Hozzáteszi, hogy a Törvényszék eljárási szabályzatának egyetlen rendelkezése vagy az uniós jog egyetlen általános elve sem kötelezi a Törvényszéket arra, hogy a kiigazítási beadványt keresetté alakítsa, valamint hogy az olasz jogra és az olasz ítélkezési gyakorlatra nem lehet hasznosan hivatkozni. Előadja továbbá, hogy a hatékony bírói jogvédelem elvének semmilyen megsértése sem róható fel a Törvényszéknek, mivel a fellebbező benyújthatta a vitatott feljegyzésre vonatkozó észrevételeit elutasító határozattal szembeni megsemmisítési keresetet.

2. Értékelés

71. Mivel a fellebbezés harmadik jogalapjának alátámasztása érdekében a fellebbező vitatja a Törvényszék határozatát, amennyiben a Törvényszéknek át kellett volna minősítenie kérelmét annak mintájára, ahogyan az olasz bíróság dönthetett volna, azt javaslom, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy ez a jogalap nyilvánvalóan megalapozatlan.

D. A vitatott feljegyzés és a 2019. július 8-i feljegyzés megsemmisítése iránti kérelemben megfogalmazott jogalapokról és jogi érvekről

72. A fellebbező megismétli azokat a jogalapokat, amelyekre a vitatott feljegyzés és a 2019. július 8-i feljegyzés megsemmisítése iránti kérelmének alátámasztása érdekében azon az alapon hivatkozott, hogy a Törvényszék érdemben nem hozott határozatot.

73. A Parlament előadja, hogy ezek a jogalapok elfogadhatatlanok, amennyiben azok nem a megtámadott végzés ellen irányulnak, és hatástalanok, mivel a Törvényszék nem döntött a kereset érdeméről.

74. A fellebbező – amint az a fellebbezése keretében előadott kérelmeiből következik – azt kéri, hogy a Bíróság határozzon a vitatott feljegyzés és a 2019. július 8-i feljegyzés megsemmisítése iránti kérelemről. Ha ugyanis a Bíróság úgy dönt, hogy határozatot hoz a megtámadott végzés hatályon kívül helyezéséről, meg kell vizsgálni azt a lehetőséget, hogy a Bíróság érdemben elbírálhatja-e az ügyet.

E. A keresetről

75. Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén, ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

76. A jelen esetben a Bíróságnak az eljárás e szakaszában nem áll módjában érdemben határozni a fellebbező által a Törvényszék előtt indított keresetről, mivel az kizárólag a Parlament által felhozott elfogadhatatlansági kifogás tárgyában határozott.

77. Ellenben a Bíróság rendelkezik az ahhoz szükséges információkkal, hogy véglegesen határozzon ezen elfogadhatatlansági kifogás tárgyában. [39]

78. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy el kell utasítani az arra alapított elfogadhatatlansági kifogást, hogy a vitatott feljegyzés nem képezheti megsemmisítési kereset tárgyát.

79. Következésképpen az ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez, hogy az megvizsgálja a fellebbezőnek a vitatott feljegyzés megsemmisítésére irányuló keresetét.

VII. A költségekről

80. Az ügyet Törvényszék elé történő visszautalása alapján a Bíróságnak a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határoznia.

VIII. Végkövetkeztetés

81. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság:

– a Danilo Poggiolini keresetére vonatkozó részében helyezze hatályon kívül az Európai Unió Törvényszékének 2020. július 3-i Falqui és Poggiolini kontra Parlament végzését (T-347/19 és T-348/19, nem tették közzé, EU:T:2020:303);

– utasítsa el a Törvényszék előtt a D. Poggiolini által indított kereset elfogadhatatlanságára vonatkozóan az Európai Parlament által felhozott kifogást;

– utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, hogy az hozzon határozatot D. Poggiolini kereseti kérelmeiről, amelyeket a Pénzügyi Főigazgatóság Képviselői Fizetések és Szociális Jogosultságok Osztályának egységvezetője által készített, és az Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (a képviselőház elnöksége, Olaszország) 14/2018. sz. határozatának 2019. január 1-jei hatálybalépését követően a fellebbezőt megillető nyugdíj összegének kiigazításáról szóló, 2019. április 11-i feljegyzés megsemmisítése iránt nyújtott be, és

– a költségekről jelenleg ne határozzon.

[39] Lásd: 2009. július 9-i 3F kontra Bizottság ítélet (C-319/07 P, EU:C:2009:435, 98. pont); 2011. október 13-i Deutsche Post és Németország kontra Bizottság ítélet (C-463/10 P és C-475/10 P, EU:C:2011:656, 78. pont). Lásd még: 2019. február 28-i Tanács kontra Growth Energy és Renewable Fuels Association ítélet (C-465/16 P, EU:C:2019:155, 128. pont).